11. Sınıf Tarih 1. Dönem 1. Yazılı Soruları

2026-2027 · Senaryo 1

6 soru, 100 puan, süre 40 dakika. MEB konu-soru dağılım tablosuna göre hazırlanmış örnek ortak yazılı · tarihvakti.com

Adı Soyadı: Sınıf: No: Puan:

Soruların hepsi açık uçludur. Cevabınızı kendi cümlelerinizle yazın; gerekçe isteyen sorularda gerekçenizi mutlaka belirtin. Puanlar soruların yanında yazılıdır.

Soru 1 (20 puan · TAR.11.1.1)

Karlofça Antlaşması'nın (1699) Osmanlı Devleti açısından önemini iki yönüyle değerlendiriniz.

Soru 2 (15 puan · TAR.11.1.2)

Lale Devri'nde Yirmisekiz Mehmed Çelebi geçici elçi olarak Paris'e gönderildi ve gördüklerini Sefaretname adlı eserinde anlattı. Kısa süre sonra İbrahim Müteferrika'nın açtığı matbaada ilk Türkçe kitaplar basıldı.

Bu gelişmeler, Osmanlı Devleti'nin Batı'ya bakışındaki hangi değişimi göstermektedir? Açıklayınız.

Soru 3 (15 puan · TAR.11.1.2)

Lale Devri'nin Patrona Halil İsyanı'yla (1730) sona ermesi, bu dönemdeki değişimlerin toplumun bir kesiminde tepki gördüğünü göstermektedir. Bu tepkinin nedenleri neler olabilir? İki neden yazınız.

Soru 4 (15 puan · TAR.11.1.3)

1755 Lizbon depreminin Avrupa'daki düşünce hayatına etkisini bir örnekle açıklayınız.

Soru 5 (15 puan · TAR.11.1.3)

1766 İstanbul depreminin şehir üzerindeki etkilerine iki örnek veriniz.

Soru 6 (20 puan · TAR.11.1.3)

1755 Lizbon ve 1766 İstanbul depremlerini ortaya çıkardığı etkiler bakımından karşılaştırınız. Bir benzerlik ve bir farklılık yazınız.

Cevap Anahtarı ve Puanlama

1. soru (20 puan): Osmanlı Devleti ilk kez büyük toprak kayıpları yaşadı (Macaristan ve Erdel Avusturya'ya, Mora ve Dalmaçya Venedik'e, Podolya Lehistan'a). Avrupa karşısındaki askerî üstünlüğünü kaybettiğini kabul etti ve savunmaya geçti; Batı'yı örnek alan ıslahat ihtiyacı doğdu.

Puanlama: Her yön 10 puan.

2. soru (15 puan): Osmanlı Devleti Batı'nın bazı alanlarda ilerlediğini kabul etmeye ve onu yakından tanımaya başladı. İlk kez Batı'dan bir yenilik alınmış, Batı'yı gözlemlemek için elçi gönderilmiştir; savaş yerine barış ve diplomasi öne çıkmıştır.

Puanlama: Değişimin doğru ifadesi 8 puan, örnekle ilişkilendirme 7 puan.

3. soru (15 puan): Saray ve çevresindeki lüks, israf ve eğlence hayatı halkın tepkisini çekti; savaş ve vergi yükü nedeniyle halk ekonomik sıkıntı içindeydi; İran cephesinden gelen olumsuz haberler hoşnutsuzluğu artırdı; yeniliklere karşı olan kesimler bu ortamı kullandı.

Puanlama: Her doğru neden 7,5 puan.

4. soru (15 puan): Deprem, Aydınlanma Çağı'nda dünyanın her şeyiyle iyi düzenlendiği yönündeki iyimser düşünceyi sorgulattı. Voltaire felaket üzerine şiir yazdı ve Candide'de bu iyimserliği eleştirdi; Kant depremin nedenlerini doğa olayları üzerinden açıklamaya çalıştı. Böylece doğal afetleri bilimsel olarak inceleme anlayışı güçlendi.

Puanlama: Etkinin açıklanması 8 puan, doğru örnek 7 puan.

5. soru (15 puan): Fatih Camii yıkıldı ve III. Mustafa döneminde yeniden yapıldı; Kapalıçarşı, şehir surları ve pek çok yapı hasar gördü; can kayıpları yaşandı ve kapsamlı onarım çalışmaları başlatıldı.

Puanlama: Her doğru örnek 7,5 puan.

6. soru (20 puan): Benzerlik: İki depremde de büyük can ve yapı kaybı yaşandı, devlet yeniden inşa ve onarım çalışmaları yürüttü. Farklılık: Lizbon, düzenli bir şehir planı ve depreme dayanıklı yapı tekniğiyle yeniden kuruldu, deprem Avrupa'da geniş bir felsefi tartışmaya yol açtı; İstanbul'da ise yıkılan yapıların onarımı ve yeniden inşası öne çıktı.

Puanlama: Benzerlik 10 puan, farklılık 10 puan.

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru ifadeler de kabul edilir; öğretmeniniz cevabınızı dereceli puanlama anahtarıyla değerlendirir.